

Interpretacija korpusnih podatkov

Nataša Logar
Fakulteta za družbene vede

Šola Janes, 5. 7. 2016

0 Uvod

0.1

Korpusno jezikoslovje izhaja iz spoznanja, da je jezik v prvi vrsti družbeni pojav, kot tak pa se manifestira izključno v besedilih, ki jih je mogoče **opisati in analizirati** (Teubert 2005/1999: 108).

Središče korpusnega raziskovanja je predvsem performanca (in manj ali pa sploh ne kompetenca) in **opazovanje jezika v rabi**, ki **vodi k teoriji** (in ne obratno) (Kennedy 1999: 7; Leech 1992: 107).

Korpusnih jezikoslovcev ne zanima le to, katere besede, strukture ali rabe so v jeziku mogoče, ampak predvsem to, kaj se bo v jezikovni rabi pojavilo kot **bolj verjetno, pogosto in tipično ter kaj kot individualno, posebno in enkratno**.

Korpusi so vir podatkov za **jezikovne opise in utemeljitve**.

(Nav. po: Logar 2015: 219.)

0.2

a) Korpus = **vzorec**.

Vzorec je podmnožice celotne populacije, ki je bila na predviden način (i)zbrana za raziskavo. Raziskovalci morajo pri posploševanju podatkov na podlagi vzorca upoštevati način, na katerega je bil ta narejen.

(Peck, Olsen, Delore 2009: 8, 33; nav. po Logar 2015.)

b) Korpus = veliko podatkov

- zlasti **številskih podatkov** -

in številske podatke se da **vizualizirati**.

1. Korpus = vzorec

Dejavnikov, ki povzročajo napačno interpretacijo statističnih podatkov, je več:

- Pristranskost raziskovalca
 - Nekonsistentnost v definicijah
 - Primerjave in povezave med neprimerljivimi oz. nepovezljivimi spremenljivkami
 - Napačno sklepanje na celotno populacijo ←
- itd.

Primer :

„Število avtomobilskih nesreč, ki so jih v nekem mestu v določenem letu povzročile voznice, je 10. Število avtomobilskih nesreč, ki so jih v istem mestu in istem letu povzročili vozniki, je 40.

> Torej: voznice so vozile bolj varno.“

(Vir: Jogi 2014: 2.)

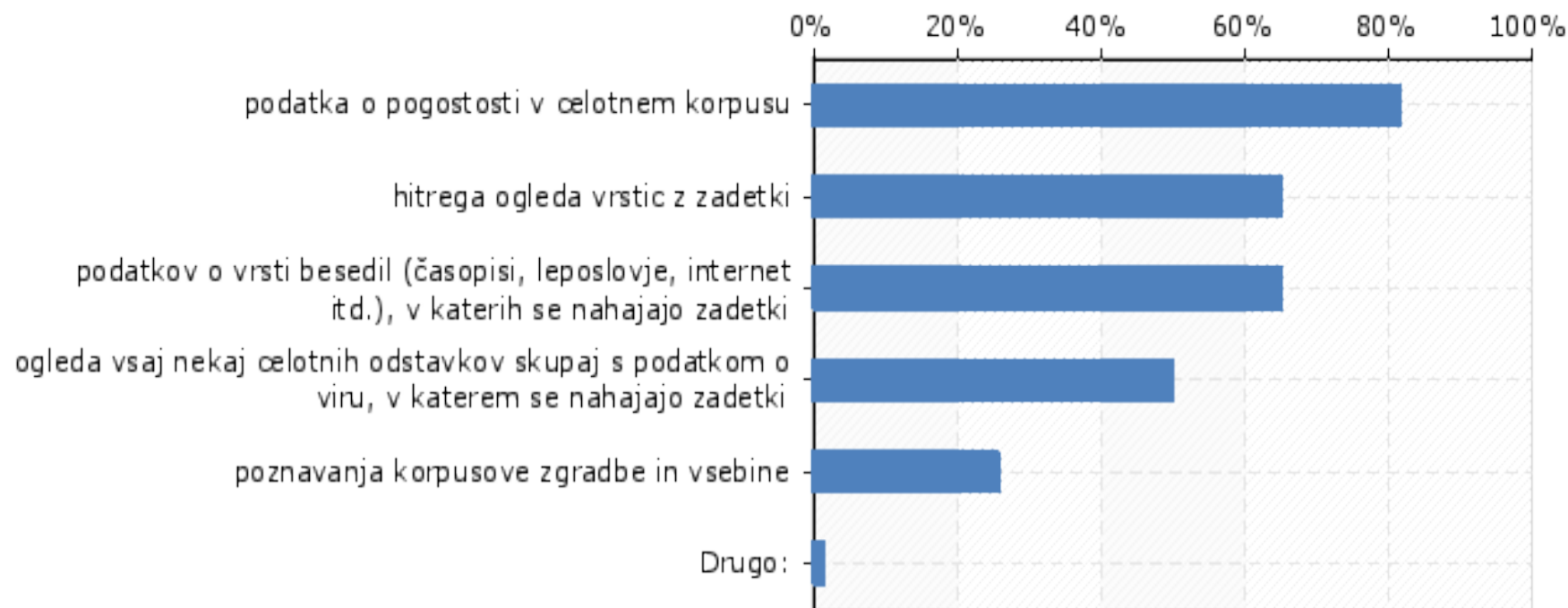
Pri korpusih so za interpretacijo rezultatov poizvedb pomembni dvoji podatki:*

- *predočeni podatki*: podatki, ki so prikazani hkrati z rezultati poizvedb
- *zaledni podatki*: podatki, ki so povezani z izdelavo korpusa

* + poznavanje konkordančnika

Anketa med uporabniki korpusa Gigafida (Logar, Dobrovoljc, Arhar Holdt 2015):

Pri interpretaciji podatkov iz korpusa Gigafida večinoma izhajam iz ...

Pogovor ob primerih

PRIMER 1

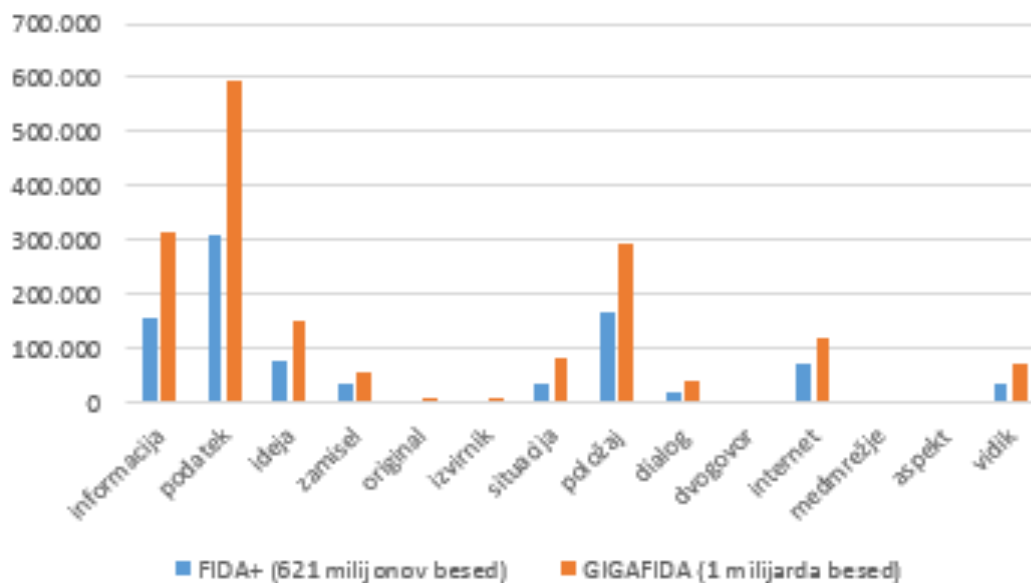
Tabela 1: Primerjava absolutne pogostnosti pojavnic za navedene pare v korpu

1.187.002.502

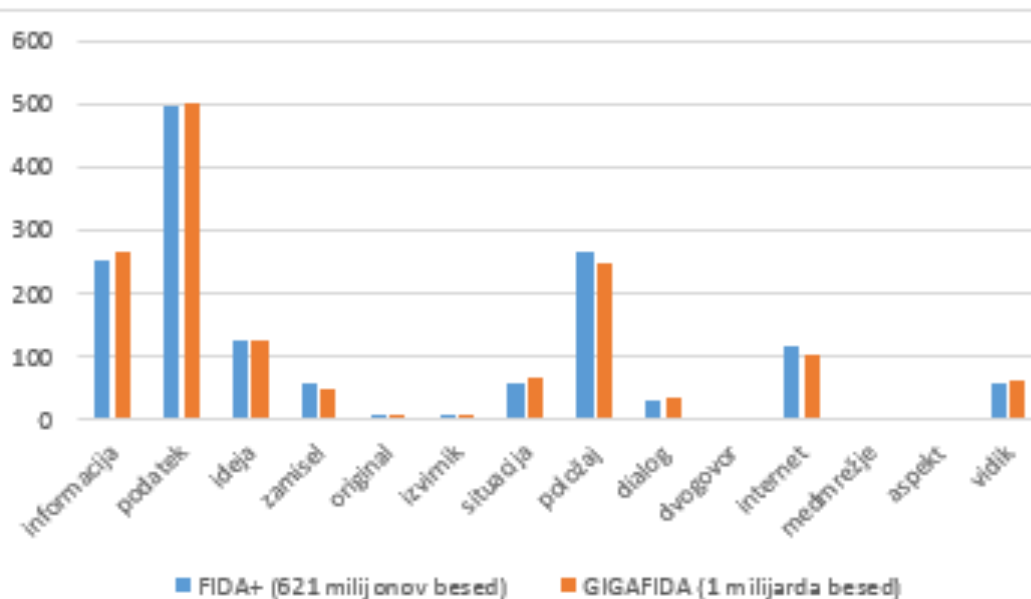
	FIDA+ (621 milijonov besed)	GIGAFIDA (1 milijarda besed)
informacija/podatek	157.306/307.641	317.803/594.487
ideja/zamisel	78.346/35.291	149.996/56.857
original/izvirnik	5.513/6.140	11.009/10.824
situacija/položaj	35.871/165.981	82.306/293.253
dialog/dvogovor	20.813/474	43.155/708
internet/medmrežje	73.222/2.827	121.394/5.265
aspekt/vidik	2.400/34.898	4.699/74.898

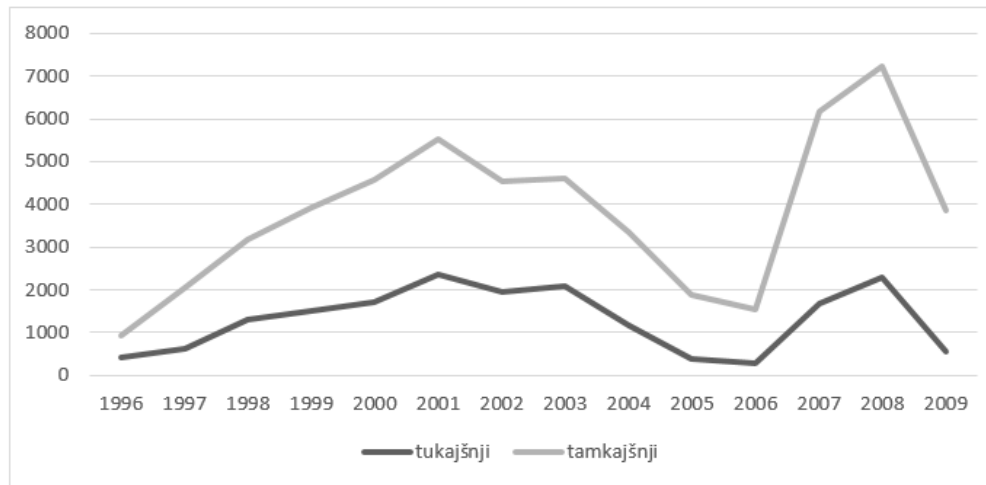
Po preračunu na milijon besed:

	FIDA+ (621 milijonov besed)	GIGAFIDA (1 milijarda besed)
informacija	253	268
podatek	495	500
ideja	126	126
zamisel	57	48
original	9	9
izvirnik	10	9
situacija	58	69
položaj	267	247
dialog	33	36
dvogovor	1	0,5
internet	118	102
medmrežje	5	4
aspekt	4	4
vidik	56	63

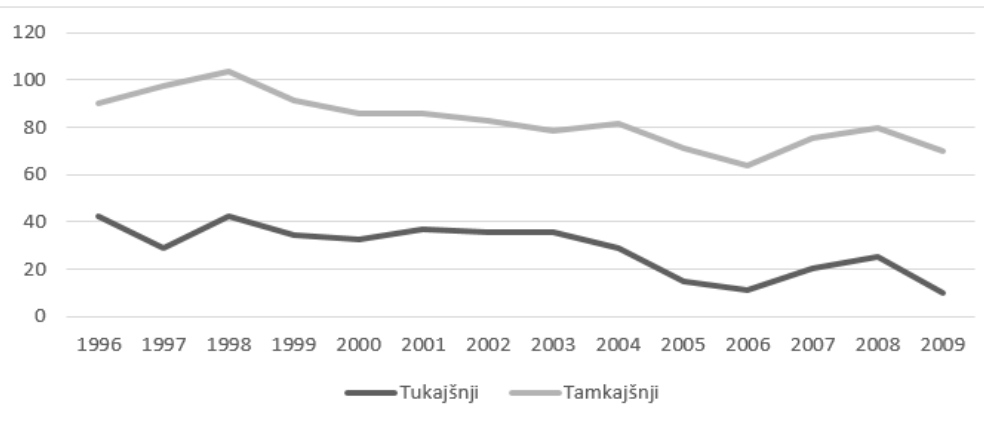

Po preračunu na mio besed

Pridevnika *tukajšnji* in *tamkajšnji* v časopisnem delu Gigafide v letih 1996–2009 po absolutni frekvenci.

Pridevnika *tukajšnji* in *tamkajšnji* v časopisnem delu Gigafide v letih 1996–2009 glede na število vseh besed iz časopisov v teh letih (v številu besed na milijon).

Pozor: absolutna :
relativna frekvenca
ČAS

(Vir: Kalin Golob, Logar 2014.)

PRIMER 2

Radijska oddaja Izvidnica (Val 202, 25. 12. 2015), voditelj Damjan Zorc:
„Ali je spletna materinščina vse bolj anglizirana, pravzaprav bi najbrž moral reči
amerikanizirana?“

Seznam besed

Korpus: JANES v0.4

Referenčni korpus: KRES (uravnoreženi)

[Spremeni cilj in referenčni \(pod\)korpus](#)

Stran [Pojdi](#) [Naslednja >](#)

	JANES v0.4		KRES (uravnoreženi)		
lemma	Frekvenca	Frekvenca/mil	Frekvenca	Frekvenca/mil	Rezultat
t.co	2,773,177	12906.5	0	0.0	12907.5
The	66,929	311.5	31	0.3	248.5
IS	137,826	641.5	218	1.8	228.6
via	107,203	498.9	143	1.2	228.6
posted	44,411	206.7	10	0.1	191.8
Slovinc	50,619	235.6	55	0.5	162.4
he	28,713	133.6	1	0.0	133.5
Facebook	59,691	277.8	164	1.4	118.1
photo	38,625	179.8	75	0.6	111.4
kea	32,693	152.2	70	0.6	96.9
automatically	20,238	94.2	3	0.0	92.9
fora	108,790	506.3	552	4.6	90.9
OF	158,740	738.8	918	7.6	85.8
checked	20,555	95.7	19	0.2	83.5
Wikipedija	18,449	85.9	5	0.0	83.4
Tuta	32,385	150.7	100	0.8	82.9
followed	19,606	91.2	15	0.1	82.0
Us	30,663	142.7	100	0.8	78.5
tvit	16,569	77.1	3	0.0	76.2
ne vedeti	16,132	75.1	0	0.0	76.1
po moj	14,572	67.8	0	0.0	68.8
I'm	21,496	100.0	67	0.6	64.9
How	13,441	62.6	3	0.0	62.0
tkati	59,716	277.9	424	3.5	61.7
IT	107,206	498.9	875	7.3	60.5
hehe	23,143	107.7	123	1.0	53.8
Justa	39,725	184.9	299	2.5	53.4
my	61,845	287.8	553	4.6	51.7
unfollowed	10,858	50.5	0	0.0	51.5
liked	11,102	51.7	3	0.0	51.4
lp	33,428	155.6	269	2.2	48.4
Lp	26,438	123.0	195	1.6	47.4
NSi	9,864	45.9	0	0.0	46.9
What	14,297	66.5	57	0.5	45.8

1. JANES : KRES

JANES: zgradba

Korpus: JANES v0.4 ▼

Ime novega podkorpora:

[Število besedil](#) [Število pojavnic](#)

COLLECTION.TYPE	
	#
☐ blog	34,535,479
☐ forum	47,067,665
☐ news	21,442,813
☐ tweet	107,053,232
☐ wikipedia	4,766,697

Seznam besed

Korpus: JANES v0.4

Podkorpus: Blogi

Referenčni korpus: KRES (uravnoveženi)

[Spremeni cilj in referenčni \(pod\)korpus](#)

Stran [Pojdi](#) [Naslednja >](#)

JANES v0.4 : Blogi

KRES (uravnoveženi)

lemma	Frekvenca	Frekvenca/mil	Frekvenca	Frekvenca/mil	Rezultat
Slovinc	10,602	307.0	55	0.5	211.4
Kouvran	6,073	175.8	20	0.2	151.7
he	4,661	135.0	1	0.0	134.8
androma	3,005	87.0	0	0.0	88.0
DI	2,569	74.4	0	0.0	75.4
Zzzzzz	2,342	67.8	0	0.0	68.8
Androma	2,140	62.0	0	0.0	63.0
The	2,683	77.7	31	0.3	62.6
blog	21,271	615.9	1,155	9.6	58.3
Lp	5,112	148.0	195	1.6	56.9
cinik	3,632	105.2	106	0.9	56.5
branka22	1,936	56.1	5	0.0	54.8
Andro	2,175	63.0	21	0.2	54.5
komsomolec	2,156	62.4	23	0.2	53.3
www.youtube.com	1,786	51.7	2	0.0	51.9
Tebe	2,813	81.5	92	0.8	46.7
hehe	2,825	81.8	123	1.0	41.0
lp	4,338	125.6	269	2.2	39.2
IS	3,678	106.5	218	1.8	38.3
johanbank	1,276	36.9	1	0.0	37.6
politkomisar	1,975	57.2	68	0.6	37.2
OF	10,663	308.8	918	7.6	35.9
dajan	1,514	43.8	39	0.3	33.9
sailor	1,252	36.3	13	0.1	33.6
Zzzzz	1,061	30.7	0	0.0	31.7
Kobilica-poet	950	27.5	0	0.0	28.5
Tupamaross	975	28.2	4	0.0	28.3
www.publishwall.si	921	26.7	0	0.0	27.7
d.o.o.	907	26.3	0	0.0	27.3
sintrati	1,021	29.6	15	0.1	27.2
Us	1,608	46.6	100	0.8	26.0
BiH	857	24.8	0	0.0	25.8
tupamaross	883	25.6	4	0.0	25.7
lea199	823	23.8	0	0.0	24.8
gromovnik	904	26.2	15	0.1	24.2

1. JANES - blogi : KRES

Seznam besed

Korpus: JANES v0.4

Podkorpus: Forumi

Referenčni korpus: KRES (uravnoreženi)

[Spremeni cilj in referenčni \(pod\)korpus](#)

Stran [Pojdi](#) [Naslednja >](#)

JANES v0.4 : Forumi			KRES (uravnoreženi)		Rezultat
lemma	Frekvenca	Frekvenca/mil	Frekvenca	Frekvenca/mil	
ne vedeti	11,252	239.1	0	0.0	240.1
lp	25,564	543.1	269	2.2	168.3
kea	11,977	254.5	70	0.6	161.6
feltna	8,934	189.8	23	0.2	160.2
po moj	7,282	154.7	0	0.0	155.7
Tuta	13,337	283.4	100	0.8	155.4
Lp	18,579	394.7	195	1.6	151.1
tkati	22,811	484.6	424	3.5	107.4
LP	26,291	558.6	563	4.7	98.6
kW	4,233	89.9	0	0.0	90.9
ops	4,786	101.7	27	0.2	83.9
The	3,802	80.8	31	0.3	65.0
he	2,983	63.4	1	0.0	63.8
cca.	12,641	268.6	389	3.2	63.7
v glaven	2,625	55.8	0	0.0	56.8
hehe	5,275	112.1	123	1.0	55.9
IS	7,220	153.4	218	1.8	54.9
Us	4,624	98.2	100	0.8	54.2
Tebe	4,337	92.1	92	0.8	52.8
bencinar	3,482	74.0	56	0.5	51.2
slikica	4,857	103.2	126	1.0	50.9
oglasnik	3,752	79.7	73	0.6	50.3
šarlatanski	2,490	52.9	10	0.1	49.8
xenon	2,465	52.4	11	0.1	48.9
homologirati	2,313	49.1	7	0.1	47.4
kJ	2,129	45.2	0	0.0	46.2
pozdravljen	30,556	649.2	1,614	13.4	45.2
GET	2,446	52.0	23	0.2	44.5
pasati	6,769	143.8	279	2.3	43.7
x4	2,151	45.7	9	0.1	43.5
homologacija	3,903	82.9	114	0.9	43.1
mašina	6,479	137.7	277	2.3	42.0
amortizer	2,557	54.3	43	0.4	40.8

2. JANES - forumi: KRES

Seznam besed

Korpus: JANES v0.4

Podkorpus: Novice

Referenčni korpus: KRES (uravnoteženi)

[Spremeni cilj in referenčni \(pod\)korpus](#)

Stran [Pojdi](#) [Naslednja >](#)

JANES v0.4 : Novice			KRES (uravnoteženi)		Rezultat
lemma	Frekvenca	Frekvenca/mil	Frekvenca	Frekvenca/mil	
Slovinc	9,527	444.3	55	0.5	305.7
NSi	1,960	91.4	0	0.0	92.4
JJ	4,107	191.5	211	1.8	70.0
bratuškov	1,472	68.6	0	0.0	69.6
Bratušek	1,643	76.6	15	0.1	69.0
The	1,671	77.9	31	0.3	62.8
www.youtube.com	1,147	53.5	2	0.0	53.6
DeSUS	1,115	52.0	0	0.0	53.0
Us	1,963	91.5	100	0.8	50.6
KPK	1,235	57.6	25	0.2	48.5
AB	981	45.7	0	0.0	46.7
he	973	45.4	1	0.0	46.0
Zoki	962	44.9	6	0.0	43.7
ne vedeti	898	41.9	0	0.0	42.9
Cerar	5,325	248.3	615	5.1	40.8
Juncker	983	45.8	24	0.2	39.1
IS	2,303	107.4	218	1.8	38.6
SMC	987	46.0	32	0.3	37.2
bravo	6,409	298.9	1,036	8.6	31.2
MIRNČAN	634	29.6	0	0.0	30.6
po moj	620	28.9	0	0.0	29.9
ZL	1,071	49.9	89	0.7	29.3
Ukrajina	5,298	247.1	940	7.8	28.2
zapatist	617	28.8	8	0.1	27.9
Patria	1,849	86.2	266	2.2	27.2
kea	853	39.8	70	0.6	25.8
haha	4,804	224.0	934	7.8	25.7
K_ris	527	24.6	0	0.0	25.6
law1	521	24.3	0	0.0	25.3
LOL	517	24.1	0	0.0	25.1
Tuta	948	44.2	100	0.8	24.7
neoliberalen	1,240	57.8	170	1.4	24.4
hehe	1,002	46.7	123	1.0	23.6
BiH	473	22.1	0	0.0	23.1
Dandet	463	21.6	0	0.0	22.6

3. JANES - novice: KRES

Seznam besed

Korpus: JANES v0.4
Podkorpus: Wikipedija

Referenčni korpus: KRES (uravnoveženi)
[Spremeni cilj in referenčni \(pod\)korpus](#)

Stran [Pojdi](#) [Naslednja >](#)

	JANES v0.4 : Wikipedija		KRES (uravnoveženi)		
lemma	Frekvenca	Frekvenca/mil	Frekvenca	Frekvenca/mil	Rezultat
Wikipedija	17,766	3727.1	5	0.0	3579.5
CEST	4,047	849.0	0	0.0	850.0
Wikipedist	3,733	783.1	0	0.0	784.1
Welcome	3,781	793.2	13	0.1	716.8
wikipedija	5,050	1059.4	67	0.6	681.4
Дрбоо	3,226	676.8	0	0.0	677.8
пвоалжтоаь	3,225	676.6	0	0.0	677.6
Wilkommen	3,225	676.6	0	0.0	677.6
Welk	3,225	676.6	0	0.0	677.6
Bonvenon	3,225	676.6	0	0.0	677.6
Bem-vindo	3,225	676.6	0	0.0	677.6
Benvenuti	3,226	676.8	5	0.0	650.8
enciklopedičen	3,130	656.6	65	0.5	427.1
wikilettremini	1,962	411.6	0	0.0	412.6
peskovnik	6,472	1357.8	305	2.5	384.7
tilda	2,784	584.1	68	0.6	373.9
Wikipedi	1,620	339.9	2	0.0	335.3
vadnica	2,478	519.9	101	0.8	283.3
ČET	1,235	259.1	0	0.0	260.1
orakelj	2,448	513.6	144	1.2	234.4
vandalizem	2,764	579.9	197	1.6	220.4
ping	1,715	359.8	82	0.7	214.7
WP	1,361	285.5	46	0.4	207.3
GFLY	982	206.0	0	0.0	207.0
blokiranje	1,933	405.5	139	1.2	188.7
netname	885	185.7	0	0.0	186.7
wikipedist	901	189.0	4	0.0	183.9
inetno	866	181.7	0	0.0	182.7
nepriistranski	3,606	756.5	382	3.2	181.6
Slovinc	1,175	246.5	55	0.5	169.9
IRC-kanal	790	165.7	0	0.0	166.7
Slovene	1,138	238.7	55	0.5	164.6
Ziga	766	160.7	5	0.0	155.3
IS	2,051	430.3	218	1.8	153.5
navajanje	3,776	792.2	524	4.4	148.2

4. JANES - Wikipedija: KRES

Seznam besed

Korpus: JANES v0.4

Podkorpus: Tviti

Referenčni korpus: KRES (uravnoreženi)

[Spremeni cilj in referenčni \(pod\)korpus](#)

Stran [Pojdi](#) [Naslednja >](#)

JANES v0.4 : Tviti			KRES (uravnoreženi)		
lemma	Frekvenca	Frekvenca/mil	Frekvenca	Frekvenca/mil	Rezultat
t.co	2,773,160	25904.5	0	0.0	25905.5
via	106,884	998.4	143	1.2	456.9
The	58,121	542.9	31	0.3	432.6
IS	122,574	1145.0	218	1.8	407.8
posted	44,357	414.3	10	0.1	383.5
Facebook	58,606	547.4	164	1.4	232.2
photo	38,434	359.0	75	0.6	221.9
automatically	20,201	188.7	3	0.0	185.1
he	19,842	185.3	1	0.0	184.8
Slovenec	26,988	252.1	55	0.5	173.8
checked	20,537	191.8	19	0.2	166.6
followed	19,557	182.7	15	0.1	163.3
fora	94,899	886.5	552	4.6	159.0
tvit	16,346	152.7	3	0.0	150.0
OF	129,044	1205.4	918	7.6	139.9
I'm	20,924	195.5	67	0.6	126.2
How	13,071	122.1	3	0.0	120.1
Us	21,945	205.0	100	0.8	112.5
kea	18,576	173.5	70	0.6	110.4
IT	93,191	870.5	875	7.3	105.5
Justa	38,239	357.2	299	2.5	102.9
unfollowed	10,858	101.4	0	0.0	102.4
liked	11,079	103.5	3	0.0	102.0
my	58,862	549.8	553	4.6	98.5
Tuta	17,063	159.4	100	0.8	87.6
What	13,688	127.9	57	0.5	87.5
rt	54,377	507.9	582	4.8	87.3
twitter	12,909	120.6	55	0.5	83.5
It's	12,518	116.9	54	0.4	81.4
photos	9,396	87.8	14	0.1	79.5
day	20,598	192.4	183	1.5	76.8
AB	7,913	73.9	0	0.0	74.9
Haha	7,671	71.7	0	0.0	72.7
good	20,318	189.8	207	1.7	70.2
LOL	7,367	68.8	0	0.0	69.8

5. JANES - tviti: KRES

PRIMER 3

Gigafida | Iskanje ▼ | [Okolica](#) | [Seznam](#)

Napredno iskanje

Uporabljaš napredno iskanje. [Vrni se na enostavno iskanje.](#)

Iskana beseda

Način iskanja

☒ vse oblike besed
 ☐ samo vpisana oblika

Besedna vrsta

▼
 ▼
 [Podrobnosti](#)

nam razdelili bone za malico. Možicelj se mi je **prijazno** smehljaj in rekel: "Bomo šli pa v naslednji

-Uporabniku ponuditi izredno **prijazno** in preprosto rešitev

PRIMER 4

Gigafida, SkE: celica

celica (samostalnik)

Gigafida frekvenca = 84,338 (59.82 na milijon)

Constructions	S_kakšen?	59,409	3.60	S_s-koga-česa	23,241	2.90
O_s_števili	<u>1,594</u>	0.50				
	goriven	<u>2,407</u>	10.30	obnavljanje	<u>388</u>	8.78
	siv	<u>2,683</u>	9.75	delitev	<u>533</u>	8.33
	izvoren	<u>1,743</u>	9.72	skupek	<u>207</u>	7.91
	jajčen	<u>1,617</u>	9.64	presaditev	<u>185</u>	7.80
	rakav	<u>1,635</u>	9.63	membrana	<u>143</u>	7.62
	živčen	<u>1,742</u>	9.53	rast	<u>612</u>	7.50
	možganski	<u>1,666</u>	9.42	odmiranje	<u>133</u>	7.49
	matičen	<u>1,953</u>	9.27	nastajanje	<u>207</u>	7.40
	maščoben	<u>1,292</u>	9.18	razmnoževanje	<u>129</u>	7.36
	sončen	<u>2,564</u>	9.12	jedro	<u>175</u>	7.31
	kožen	<u>1,108</u>	8.96	vsebina	<u>359</u>	7.29

Vrsta besedila

- ▶ Časopisi (1.984)
- ▶ Revije (391)
- ▶ Internet (217)
- ▶ Drugo (29)
- ▶ Stvarna besedila (22)
- ▶ Več

Vir

- ▶ Dnevnik (893)
- ▶ Dolenjski list (534)
- ▶ drugo (493)
- ▶ Gorenjski glas (99)

17.00Male **sive celice**, kviz (VPS 17.00)

16.10Male **sive celice**, kviz: Mega abeceda, pon.

: Kultura; Odmevi; Mostovi; Risanka; Male **sive celice**; Zgodbe iz školjke; Nosorog in družina,

voz, film 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila 16.45 Male **sive celice** - 17.45 Dolina krokarjev, odd. - 18.45 Risanka

8.00 Tedenski izbor: Mostovi; Male **sive celice**; Razjarnikovi v prometu; Dolina krokarjev, odd.

TREBA KAKŠEN DAN DOMA DODOBRA OGRETI STOL IN NAPETI MALE **SIVE CELICE**, O TEM NI DVOMA. TEMU SE NE

to še ne pomeni, da bi morale počivati tudi **sive celice**. Razgibajte jih ob božičnem kvizu...

tudi otiki ne pomagajo, pobagali bi kaki mehaniki za **sive celice**, a kaj ko so ti pod patronatom LDS

16.45Male **sive celice**, kviz (VPS 16.45)

strokovnjaki, kateri objavljajo te famozne članke imajo ekstremno veliko **sivih celic** v možganih, da se upajo iz teorijo prejeti

Vrsta besedila

► [Časopisi \(1.984\)](#)

Vir

► [Dnevnik \(893\)](#)

► [Dolenjski list \(534\)](#)

► [drugo \(284\)](#)

► [Gorenjski glas \(99\)](#)

► [Delo \(92\)](#)

► [Več](#)

Leto

► [2001 \(271\)](#)

► [2004 \(256\)](#)

► [2002 \(225\)](#)

► [2000 \(216\)](#)

► [2003 \(197\)](#)

► [Več](#)

8.00 Odmevi - 8.30 Zgodbe iz školjke - 9.00 Male **sive celice** - 9.55 Dok Kihot iz La Manche, film

7.35 Male **sive celice**, kviz

Ta miselni organ je hudo požrešen: pri odraslem porabijo **sive celice** 25 odstotkov vse energije, pri novorojenčku pa kar

8.40 MALE **SIVE CELICE**

9.05 Male **sive celice**, kviz

9.10 Male **sive celice**, kviz

tako razlikujejo, da so se za zdaj le kirurgove **sive celice** sposobne sproti prilagajati nepričakovanim in nepredvidljivim situacijam, ki

strast, strokovnjaki pa trdijo, da je tovrstna telovadba **sivih celic** ne le koristna, ampak celo nujna za ohranjanje

-17.00 Obzornik - 17.10 Po Sloveniji - 17.30 Male **sive celice** - 18.20 Tretje oko - 19.10 Risanka - 19.30

; Poslovni barometer 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila 16.45 Male **sive celice** - 17.45 Svet narave, nan. - 18.45 Risanka

Odmevi; Zgodbe iz školjke; Radovedni Taček; Male **sive celice** - 10.15 Švedski, film - 11.35 Srebrnogrivi konjič

Naslov: Siva ekonomija, ki ne potrebuje **sivih celic**

Špela Kuder, članica zmagovalne ekipe letošnjega televizijskega kviza Male **sive celice**

Tedenski izbor: Kultura; Odmevi; Mostovi; Male **sive celice**; Zgodbe iz školjke; Nosorog in prijatelji,

16.45 Male **sive celice**, kviz

8.35 MALE **SIVE CELICE**

16.05 Male **sive celice**, kviz (VPS 16.10)

PRIMER 5

Korošec (1998: 16): poročevalski avtomatizmi, ki so po vsebini sklic na drug vir:

Kot poročajo tuji viri ...

Kot poroča agencija ...

Iz dobro obveščenih krogov ...

Iz krogov, ki so blizu vlade, se je izvedelo ...

(Več gl. v Logar 2008.)

18 poglobljenih intervjujev z novinarji slovenskih 11 medijev (Logar, Kalin Golob 2015)

> več kot 30 enot, največ z jedrnim samostalnikom *vir*:

viri blizu X

naši viri

neuradni viri

uradni viri

zanesljivi viri

zelo zanesljivi viri

preverjeni viri

neimenovani vir

zaupni vir

anonimni vir

vir, ki ne želi pred kamero

vir, ki ne želi biti imenovan

vir, ki mu zaupamo

vir, ki ga poznamo

iz dobro obveščenih virov

od neimenovanega vira

več virov (nam je potrdilo)

ime vira je znano v uredništvu

s pomočjo virov

vir (samostalnik)

 Gigafida Časopisi frekvenca = **104,526** (133.37 na milijon)

Constructions	S_kakšen?	58,939	13.10	S_v_rodil-s	30,508	12.70	S_s-koga-česa	15,647	12.10	S_osebik_od	13,091	11.90		
O_s_števili	3,763	10.30	obnovljiv	6,678	11.61	energija	7,133	11.00	izraba	472	9.42	trditi	1,605	9.89
unarne relacije			voden	4,439	9.94	financiranje	2,796	10.72	izkoriščanje	513	9.20	navajati	678	8.93
			neuraden	1,741	9.41	dohodek	1,372	9.76	trditev	478	9.15	praviti	2,291	8.65
O_zanikanje	744	8.00	zanesljiv	1,535	9.11	zaslužek	881	9.58	raba	720	9.09	dodajati	291	8.38
O_količina	736	8.00	človeški	2,592	8.97	informacija	1,493	9.22	navedba	465	8.60	omenjati	272	8.14
			alternativen	1,270	8.94	navdih	431	8.75	upravljanje	427	8.02	zatrjevati	210	7.99
			energetski	1,409	8.81	okužba	419	8.34	varovanje	330	7.58	namigovati	121	7.92
			naraven	2,993	8.74	preživljanje	281	8.12	pridobivanje	275	7.39	sporočiti	307	7.90
			obveščen	791	8.63	prihodek	647	8.11	iskanje	459	7.33	prišepniti	85	7.68
			neimenovan	713	8.49	onesnaževanje	272	8.04	zaščita	315	7.32	poročati	359	7.60
			pisen	981	8.15	voda	1,086	7.89	zagotavljanje	242	7.22	usahniti	54	6.97
			neizčrpen	419	7.83	preživetje	251	7.74	uporaba	878	7.15	potrditi	216	6.80
			diplomatski	576	7.72	sevanje	230	7.70	delež	427	7.10	presahniti	44	6.72
			finančen	2,219	7.64	sredstvo	863	7.51	razvoj	861	6.93	zaupati	93	6.70
			zgodovinski	808	7.42	onesnaženje	180	7.50	pas	73	6.79	opozarjati	188	6.67
			edin	1,264	7.22	toplota	191	7.38	razpoložljivost	50	6.59	zatrđiti	51	6.40
			dodaten	1,404	7.18	vitamin	213	7.36	usposabljanje	71	6.55	predstavljati	338	6.34
			razpoložljiv	322	7.15	zlo	171	7.27	struktura	125	6.49	pričati	73	6.31
			dolgoročen	450	7.11	svetloba	221	7.24	onesnaženje	50	6.46	potrjevati	85	6.20
			pomemben	2,036	6.99	hrup	140	7.06	poraba	194	6.45	dvomiti	36	6.15
			glaven	1,837	6.89	ogrevanje	135	6.89	zagotovitev	74	6.43	ocenjevati	82	6.11
			lasten	1,129	6.82	beljakovina	140	6.88	omejenost	43	6.40	pojasnjevati	67	6.06
			zaupen	243	6.81	podatek	542	6.65	izčrpavanje	36	6.15	zagotavljati	122	6.06
			neusahljiv	199	6.77	zdravje	161	6.55	uvajanje	76	6.12	zanikati	48	6.04
			dragocen	304	6.73	napajanje	83	6.43	navajanje	39	6.07	meniti	175	6.04

Povzetek 1. dela

Da bom pravilno interpretiral korpusne podatke, moram dobro vedeti:

- **po čem iščem:**
 - predočeni podatki
 - zaledni podatki
- **kako iščem:**
 - kaj sem dobil
 - česa nisem dobil (pa bi moral)

Primeri dobrih sklepanj na celoto

1.

Prispevek preverja vrednost novega korpusnega gradiva za normativistične raziskave, in sicer z analizo pogostosti in zapisovanja zvez samostalnika z nesklonljivim levim prilastkom (*solo petje, RTV prispevek*) v korpusih Janes in Kres.

Gradivo korpusa Janes razkrije jasnejše trende zapisovanja tovrstnih zvez narazen, v primerjavi s korpusom Kres, kjer je število zvez znatno nižje, trendi v zapisu pa so bolj heterogeni. /.../ Na drugi strani izbrana metodologija razgali težave, ki jih pri luščenju podatkov povzroči neenotnost avtomatskega označevanja, in s tem pokaže na zadrege s kategorizacijo nesklonljivih levih prilastkov, ki se ob samostalniku pojavljajo.

(Arhar Holdt, Dobrovoljc 2015: 4.)

2.

Iz korpusne analize je razvidno, da je tako pri uradnih kot zasebnih računih močan trend zapisovanja imen industrijskih izdelkov z veliko začetnico. Z izjemo kategorije mobilne telefonije je pri uradnih računih povsod odstotek zapisa z veliko začetnico vsaj 70-odstoten, pri zasebnih pa vsaj 54-odstoten. Med vsemi dvajsetimi obravnavanimi lemami je izstopala le lema *twitter*, ki jo zasebni uporabniki pogosteje pišejo z malo začetnico (54,9 %), medtem ko v zapisih uradnih računov še vedno prevladuje raba velike začetnice (76,0 %). Glede na to, da sicer splošen trend zapisovanja imen industrijskih izdelkov z veliko začetnico odstotkovno izstopa predvsem pri uradnih računih, lahko sklepamo, da proizvajalci in podjetja stremijo k doslednemu zapisu takih izdelkov z veliko začetnico oziroma z morebitnimi izvirnimi zapisi tipa *iPhone*.

(Goli, Popič, Fišer 2015: 32.)

3.

V preučevanih spletnih besedilih, zlasti v tvitih in komentarjih, se pisci pogosto izražajo na način, ki želi biti drugačen, učinkovit in odmeven. Ena od možnosti, kako to doseči pri hitrem, impulzivnem načinu pisne komunikacije /.../, je uporaba frazemov. /.../ Učinek, kot kažejo analizirani primeri, želi biti predvsem humoren, prenovitveni postopki pa so vezani na izrabljanje pomenskih lastnosti frazemov /.../ in vpletanjem aktualnih družbenih in političnih pa tudi osebnih dogodkov.

Zgledi primerjave med korpusoma Janes in Kres potrjujejo predvidevanje, da je raba frazemov tako v izhodiščnem pomenu kot v prenovitvah za spletna besedila zelo značilna, posledično pa je mogoče sklepati tudi na specifične lastnosti spletne komunikacije (hitra odzivnost, drugačnost, učinkovitost, neformalnost), ki se tudi sicer kažejo na vseh ravneh njenega jezikovnega opisa.

(Justin, Hirci, Gantar 2015: 36-37.)

2. Korpus = veliko številskih podatkov > vizualizacija

Uvod

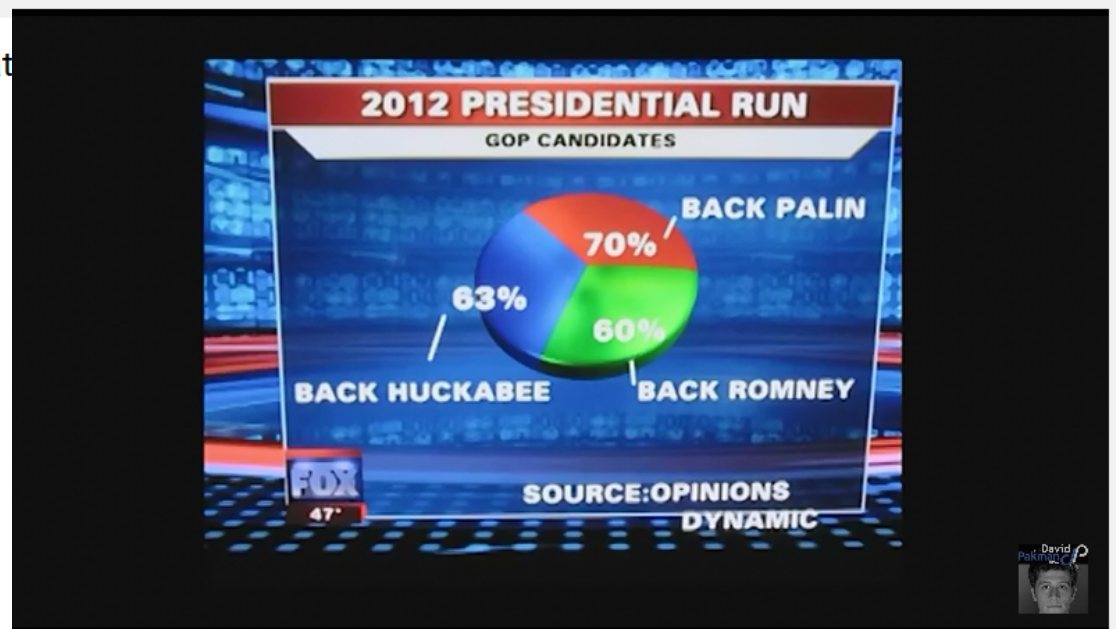
1.

Exposed: How Fox News Lies With Statistics, 29. 11. 2012

<https://www.youtube.com/watch?v=w7EvBxRYNME>

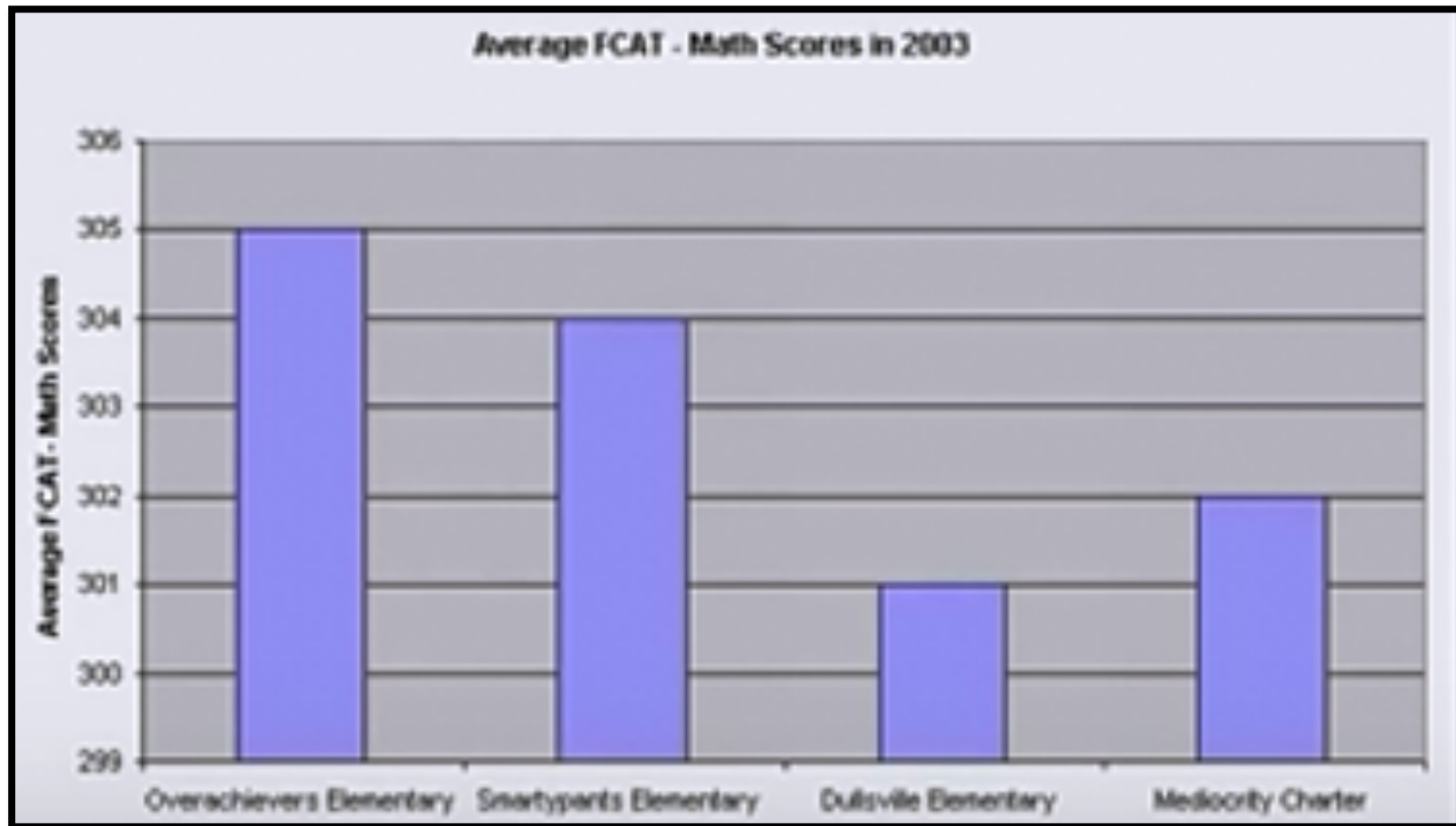

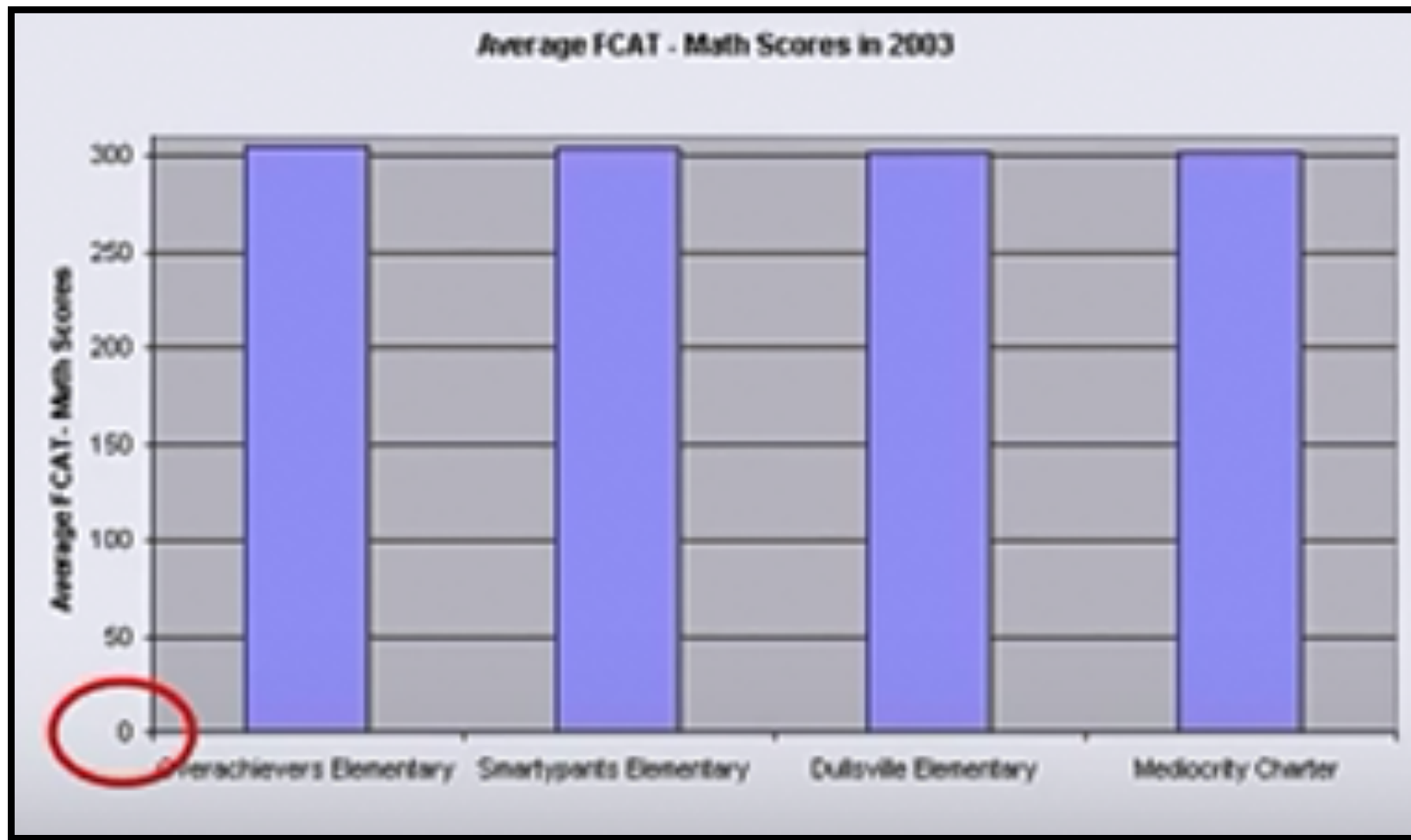
Exposed: How Fox News Lies With Statistics

Exposed: How Fox News Lies With Statistics

2. (Vir: <https://www.youtube.com/watch?v=ETbc8GIhfHo>.)

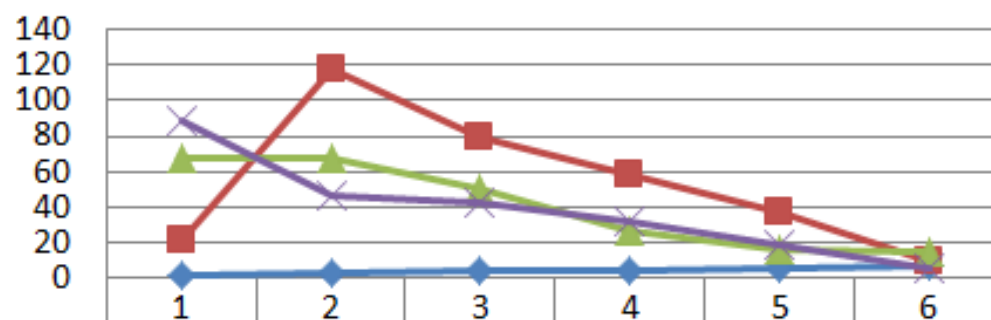

Pogovor ob primerih

PRIMER 1

Nestandardno stavljene vejice zaradi atraktorjev "glede", "zaradi" in "kljub"

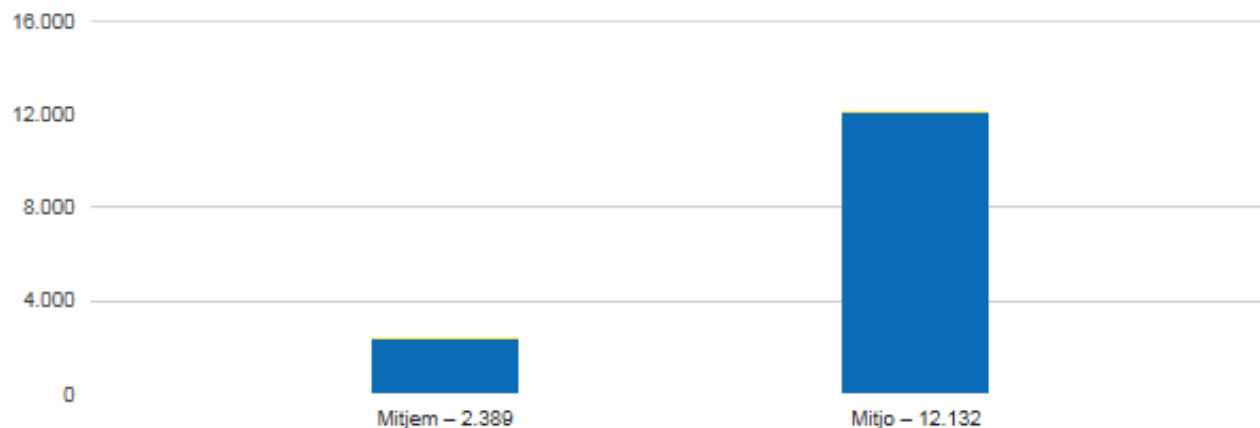

Št. pojavnic med lažnim atraktorjem in vejico	2	3	4	5	6	7
Št. primerov napačno stavljene vejice zaradi lažnega atraktorja "glede"	21	118	80	58	37	10
Št. primerov napačno stavljene vejice zaradi lažnega atraktorja "zaradi"	68	67	50	27	17	15
Št. primerov napačno stavljene vejice zaradi lažnega atraktorja "kljub"	89	46	43	32	19	6

PRIMER 2

(Vir:
Slogovni priročnik.)

Na grafu si lahko ogledate podatke o rabi oblik lastnega imena **Mitja** v korpusu Gigafida. Pogostost je prikazana za niz oblik po variantah, npr. **Mitja**, **Mitja**, **Mitju** itd. in **Mitja**, **Mitje**, **Mitji** itd. Obe varianti sta skladni s trenutnim pravopisnim standardom.

NA DOLGO IN ŠIROKO

Samostalniki moškega spola, ki se v **imenovalniku** končajo na **-a** (nekateri tudi na **-e**, denimo **kamikaze**), v **rodilniku** pa na **-e**, spadajo v 2. moško sklanjatev (npr. **vojvoda** – **vojvode**, **sluga** – **sluge**, **Miha** – **Mihe** itd.). Vse te samostalnike lahko sklanjamo tudi po 1. moški sklanjatvi (prim. **rodilnik** – **vojvoda**, **sluga**, **Miha**, **Aljoša**). V nestandardni rabi se pojavljajo tudi oblike, podaljšane s **-t** (npr. ***Mihata**). Če želimo preveriti, katere oblike so pri posameznih primerih pravilne in katere pogostejše, lahko to preverimo v **leksikonu besednih oblik**.

Standardni sklanjatveni vzorec za moško osebno ime **Luka** je sledeč:

- kdo ali kaj? – **Luka**
- koga ali česa? – **Luke/Luka**
- komu ali čemu? – **Luki/Luku**
- koga ali kaj? – **Luko/Luka**
- pri kom ali pri čem? – **pri Luki/Luku**
- s kom ali s čim? – **z Luko/Lukom**

Končnice pri drugi moški sklanjatvi so identične končnicam 1. ženske sklanjatve. To pomeni, da lahko tovrstna imena sklanjamo tako po "moški" kot "ženski" obliki, seveda pa oblika ni povezana z biološkim spolom nanašalnice, kar se kaže tudi v rabi – **dajalniška** oblika **Mihi** je denimo pogostejša kot oblika **Mihu**. Izjema pri tvorjenju pa je tvorba **svojlnege pridevnika**, ki ga tvorimo izključno po moški obliki (torej **vojvodov**, **slugov**, **Mihov**, ne ***vojvodin**, ***slugin**, ***Mihin**). Posebno pozornost je treba posvetiti **prekrivnim imenom za moški in ženski spol**, denimo **Jaša** (ž. sp.) – **Jašin** proti **Jaša** (m. sp.) – **Jašev**.

Povzetek 2. dela

Ko vizualiziram korpusne podatke, moram:

- upoštevati pravila in dobre prakse statistikov
- razumeti moč vizualiziranih podatkov

2 Sklep

- Ne samo da se korpusne podatke **da** interpretirati, ampak se jim **mora** interpretirati.
- **Dolžnost sestavljalcev** korpusa je priprava opisa korpusne zgradbe, **dolžnost uporabnikov** korpusa pa je poznavanje tega opisa.

LOGAR, Nataša (2008): Poročevalstvo kot del jezika v medijih: kot poročila naša dopisnica, v domovini ni rednega dovoda transijade. V: PEZDIRC BARTOL, Mateja (ur.): Slovenski jezik, literatura, kultura in mediji : zbornik predavanj. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 157-163. Dostopno prek: http://centerslo.si/wp-content/uploads/2015/10/ssjlk_44_zbornik.pdf.

Logar, Nataša (2015): Gradnja referenčnih korpusov na novo: nadgradnja Gigafide. V: GORJANC, Vojko, idr. (ur.): Slovar sodobne slovenščine: problemi in rešitve. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 218-240.

Logar, Nataša, Dobrovoljc, Kaja, Arhar Holdt, Špela (2015): Gigafida: interpretacija korpusnih podatkov. V: SMOLEJ, Mojca (ur.): Slovnica in slovar - aktualni jezikovni opis, (Obdobja 34). Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 467-477. Dostopno prek: <http://www.centerslo.net/files/file/simpozij/simp34/zbornik%202/Logar-Dob-Arh-Hol.pdf>.

VIRI:

- Exposed: How Fox News Lies With Statistics (29. 11. 2012). Dostopno prek: <https://www.youtube.com/watch?v=w7EvBxRYNME> (26. 6. 2016).
- Izvidnica (25. 12. 2015). Val 202. Dostopno prek: <http://val202.rtvlo.si/2015/12/izvidnica-37/> (25. 5. 2016).
- Jogi, Usha (2014): Interpretation of data and statistical fallacies. Research hub 1/3. Dostopno prek: <http://www.slideshare.net/rhimrj/interpretation-of-data-and-statistical-fallacies> (25. 6. 2016).
- Kalin Golob, Monika, Logar, Nataša (2014): Prostor v poročevalskem skupnem sporočanjem krogu. Slavistična revija 62/3. 363-373.
- Korpus Gigafida. Dostopno prek: <http://www.gigafida.net> (24. 6. 2016).
- Korpus JANES 0.4. Dostopno prek: <http://nl.ijs.si/janes/> (27. 6. 2016).
- Konst, Bill (2011): Identifying Misleading Graphs - Konst Math. Dostopno prek: <https://www.youtube.com/watch?v=ETbc8GIhfHo> (25. 5. 2016).
- Logar, Nataša, Kalin Golob, Monika (2015): Jezikovne izbire pri upovedovanju zaupnih virov informacij: iz zgodovine v sodobnost. Teorija in praksa 52/4. 651-669.
- Slogovni priročnik. Dostopno prek: <http://slogovni.slovenscina.eu/> (25. 6. 2016).